

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лопушанського Володимира Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 11 частини другої статті 3, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4, частини третьої статті 9 Закону України „Про судовий збір“, частини третьої статті 328, частини третьої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України

Київ
4 вересня 2025 року
№ 117-3(II)/2025

Справа № 3-142/2025(278/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайського Олега Олексійовича – головуєчого, доповідача,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Різника Сергія Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лопушанського Володимира Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 11 частини другої статті 3, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4, частини третьої статті 9 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87) зі змінами, частини третьої статті 328, частини третьої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Лопушанський В.М. з клопотанням перевірити на відповідність частинам першій, другій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) пункт 11 частини другої статті 3, підпункт 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами (далі – Закон), частину третю статті 328, частину третю статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс); на відповідність статті 130 Конституції України (конституційність) частину третю статті 9 Закону.

Згідно із Законом:

– судовий збір не справляється за подання „позовної заяви про відшкодування шкоди, заподіяної особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їх посадовою або службовою особою, а так само незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури або суду“ (пункт 11 частини другої статті 3);

– за подання до адміністративного суду апеляційної і касаційної скарги на ухвалу суду, заяви про приєднання до апеляційної чи касаційної скарги на ухвалу суду встановлюються ставки судового збору у розмірі 1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб (підпункт 5 пункту 3 частини другої статті 4);

– „кошти судового збору спрямовуються на забезпечення здійснення судочинства та функціонування органів судової влади, а також на забезпечення архітектурної доступності приміщень судів, доступності інформації, що розміщується в суді, для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення“ (частина третя статті 9).

Відповідно до Кодексу:

– „у касаційному порядку можуть бути оскаржені ухвали суду апеляційної інстанції про відмову у відкритті або закритті апеляційного провадження, про

повернення апеляційної скарги, про зупинення провадження, щодо забезпечення позову та заміни заходу забезпечення позову, про відмову ухвалити додаткове рішення, про роз'яснення рішення чи відмову у роз'ясненні рішення, про внесення або відмову у внесенні виправлень у рішення, про повернення заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, про відмову у відкритті провадження за нововиявленими або виключними обставинами, про відмову в задоволенні заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, про заміну сторони у справі, про накладення штрафу в порядку процесуального примусу, окремі ухвали“ (частина третя статті 328);

– „суд відмовляє у відкритті касаційного провадження з перегляду ухвали про повернення заяви позивачеві (заявникові), а також судових рішень у справах, визначених статтями 280, 281, 287, 288 цього Кодексу, якщо рішення касаційного суду за наслідками розгляду такої скарги не може мати значення для формування єдиної правозастосовної практики“ (частина третя статті 333 Кодексу).

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

2.1. Лопушанський В.М. 25 лютого 2025 року звернувся до Миколаївського окружного адміністративного суду з позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Миколаївській області (далі – Управління), у якому просив: визнати протиправними дії Управління та зобов'язати здійснити перерахунок призначеної пенсії Лопушанському В.М. відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2022 року № 118, від 24 лютого 2023 року № 168, від 23 лютого 2024 року № 185; стягнути з Управління за рахунок бюджетних асигнувань на його користь збитки в розмірі 57 992,99 грн, серед яких: основний борг – 42 052,08 грн, збитки від інфляції – 12 923,57 грн, 3 відсотки річних – 3 017,34 грн та компенсація за моральну шкоду – 10 000,00 гривень.

Миколаївський окружний адміністративний суд ухвалою від 13 березня 2025 року повернув позовну заяву Лопушанському В.М. на підставі пункту 1 частини четвертої статті 169 Кодексу, оскільки позивач не сплатив судовий збір за подання позову, тобто не усунув недоліків позовної заяви, які суд установив в ухвалі від 27 лютого 2025 року про залишення позовної заяви без руху.

П'ятий апеляційний адміністративний суд ухвалою від 1 травня 2025 року повернув Лопушанському В.М. його апеляційну скаргу на ухвалу Миколаївського окружного адміністративного суду від 13 березня 2025 року та відмовив у задоволенні заяви про виконання ухвали суду.

Верховний Суд ухвалою від 27 травня 2025 року відмовив у відкритті касаційного провадження.

2.2. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорюваними приписами Закону та Кодексу порушено його конституційне право на судовий захист, гарантоване частинами першою, другою статті 55 Основного Закону України, право на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення (пункт 8 частини другої статті 129 Конституції України).

На підтвердження своєї позиції Лопушанський В.М. посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Усесвітню декларацію прав людини 1948 року, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Європейського суду з прав людини, Кодекс, Закон, практику Верховного Суду, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. За статтею 151¹ Основного Закону України Конституційний Суд України розв'язує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункту 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.2. Аналіз конституційної скарги та доданих до неї матеріалів свідчить, що Лопушанський В.М. просить перевірити на відповідність Конституції України, зокрема, частину третю статті 9 Закону, однак її не було застосовано в судових рішеннях у його справі.

Отже, частина третя статті 9 Закону не може бути предметом перевірки на відповідність Основному Закону України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

3.3. Суб'єкт права на конституційну скаргу твердить також про невідповідність Конституції України (неконституційність) пункту 11 частини другої статті 3, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону та частини третьої статті 328, частини третьої статті 333 Кодексу, однак не обґрунтовує своїх тверджень, а лише цитує окремі приписи національного та міжнародного

права, посилається на юридичні позиції Конституційного Суду України та висловлює незгоду з судовими рішеннями, ухваленими у його справі, оскільки не погоджується з законодавчим урегулюванням відносин зі встановлення судового збору за подання апеляційної та касаційної скарги та з законодавчим обмеженням можливості касаційного оскарження судових рішень у названій категорії справ.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із того, що міркування, які демонструють лише незгоду з законодавчим урегулюванням, а також із судовими рішеннями у справі особи не можна вважати належним обґрунтуванням невідповідності Конституції України (неконституційності) закону України (його окремих приписів) в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, з огляду на зазначене Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що у справі за конституційною скаргою Лопушанського В.М. щодо конституційності пункту 11 частини другої статті 3, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону та частини третьої статті 328, частини третьої статті 333 Кодексу є підстава для відмови у відкритті конституційного провадження згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лопушанського Володимира Михайловича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) пункту 11 частини другої статті 3, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4, частини третьої статті 9 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами, частини третьої статті 328, частини третьої статті 333 Кодексу адміністративного судочинства України згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**